Datum
8 november 2022

Zaaknummer
2022-011679

Onderwerp
Gelderse prijs voor ruimtelijke kwaliteit 2022

Aan geadresseerde (zie Exellijst docnr. 03798231)

Inlichtingen bij
Elbert van der Linden
026 359 9338
post@gelderland.nl

Geachte heer, mevrouw,

Prijs
Eind 2022 reiken wij voor de negende maal de Gelderse prijs voor ruimtelijke kwaliteit uit. Dit maal met het thema: *De Kunst van het Kiezen*. Met deze prijs continueren we de nodige aandacht voor ruimtelijke kwaliteit. Door goede voorbeelden te verzamelen dragen we positief bij aan de dynamiek van de ruimtelijke ontwikkelingen in Gelderland en aan de voortgaande dialoog over de kwaliteit van de leefomgeving. Ditmaal met aandacht voor de zorgvuldige en uitdagende inrichting van de Gelderse ruimte en de keuzes die daarbij gemaakt worden of moeten worden.

Inzendingen
In september jl. hebben we de Gelderse samenleving gevraagd om projecten aan te dragen die mogelijk mee kunnen dingen naar de Gelderse prijs voor ruimtelijke kwaliteit 2022. Dit heeft via de provinciale website geleid tot een lijst van 30 voorstellen. Diverse maatschappelijke organisaties, gemeenten, waterschappen, ontwerpbureaus, bedrijven, stichtingen en particuliere initiatiefnemers hebben voorstellen voor nominatie gedaan. De inzendingen zijn een weergave van de uitdagende ‘kunst’, die is aangegaan om goede keuzes te maken (immers niet alles kan meer en niet alles kan overal), de doorwerking ervan om weloverwogen en enthousiast aan de slag te gaan en om uiteindelijk trots te kunnen zijn op het mooie eindresultaat.

Subthema’s
Onze uitvraag heeft een mooi en rijkgeschakeerd palet aan projecten opgeleverd. Acht projecten betreffen woningbouwprojecten (o.a. verdichten, uitbreiden, herbestemmen, gebruik erfgoed), eveneens acht projecten gaan over groene buitenruimten (groot en klein), vier over herinrichting verkeers- en verblijfsruimten en drie over renovatie/restauratie gebouwen. Zeven projecten dragen expliciet bij aan duurzaamheid via keuzes ten aanzien van energietransitie, klimaatadaptatie en voedselvoorziening.

Naar een shortlist
In deze editie van de GPRK worden we bijgestaan door het Gelders Genootschap, zij treedt op als curator. Voor de selectie van de genomineerden heeft zij een extern adviespanel samengesteld, bestaande uit 2 ontwerpers, 5 studenten en 1 leek, dat heeft geadviseerd bij de keuze. Daarnaast hebben wij ook gekeken naar spreiding over Gelderland, verdeling stedelijk en landelijk gebied en verdeling over hierboven genoemde subthema's. Bijdragen aan het verhaal over goede ruimtelijke kwaliteit bleef uitgangspunt. Vier projecten van de lijst zijn echter nog niet gerealiseerd of hebben een beperkte ruimtelijke weerslag.

Genomineerden
Met groot genoegen maken we de genomineerden voor de Gelderse prijs voor ruimtelijke kwaliteit 2022 bekend, in alfabetische volgorde op basis van de naam van de gemeente waarin het project ligt:

1. **De Welsker** (in de gemeente Aalten, nabij De Heurne, Dinxperlo), ingediend door een architectenbureau; renovatie/ restauratie en herbestemming scholteboerderij – *weloverwogen en met geduld kiezen voor nieuw leven inblazen van vervallen boerenerf, passend in de authentieke sfeer van de Achterhoek, tevens organiseren van publieke toegankelijkheid middels aanbieden van maatschappelijke functies*
2. **Avenu 1895** (in Arnhem), ingediend door een architectenbureau; herbestemming monument en stedelijk verdichting met woningbouw – *gedurfde keuze voor stedelijke verdichting: vernieuwing, collectief groen (openbaar toegankelijk), parkeren ondergronds en goede omgang met en hergebruik van gemeentelijk erfgoed*
3. **Kruidenhof te Mallum** (in de gemeente Berkelland, in de dorpsrand van Eibergen), ingediend door een vrijwilliger van Vereniging Dorpshuizen en Kleine Kernen in Gelderland – *enthousiast kiezen voor 'community building', gemeenschap draagt zorg voor een fijne plek voor ontmoeten, spelen en leren*
4. **Landgoederenzone Baakse Beek** (in de gemeente Bronckhorst), ingediend door het Waterschap Rijn en IJssel; herstel lanenstructuur, nieuwe natuur, beekherstel, aandacht voor erfgoed – *overtuigend kiezen voor het leidend laten zijn van het bodem- en watersysteem en zoeken naar functiecombinaties; klimaatbestendig met voorbeeldwerking*
5. **Zonneproject Den Heuvel** (in het buitengebied van de gemeente Culemborg), ingediend door een agrarisch bedrijf; verticale zonnepanelen op boerenerf gecombineerd met versterken biodiversiteit – *bewust kiezen om bij te dragen aan energietransitie op eigen grond met ruimte voor natuur, innovatieve techniek en in verbinding met de gemeenschap*
6. **Centrumgebied Park Hoge Veluwe** (in de gemeente Ede), ingediend door een architectenbureau; herinrichting verblijfs- en ontvangstruimte van het park – *gewoon goed kiezen om het hart van het park te upliften met duidelijke routing, landschapselementen en nieuwe architectuur om mensen nog lang welkom te heten*

7. **Pluktuin Gelukkige Groentes** (in de gemeente Heumen, nabij de Nijmeegse woonwijk Hatert), ingediend door initiatiefnemer/eigenaar; kleinschalige stadslandbouw in stroken – *inspirerende keuze om op kleine schaal bij te dragen aan de noodzakelijke natuurinclusieve transitie van de landbouw, laagdrempelig in verbinding met in de buurt wonende consumenten*
8. **Bloemenbuurt Didam** (in Didam, gemeente Montferland), ingediend door een woningcorporatie; vitaliseren en verduurzamen bestaande woonwijk – *moedige keuze om met draagvlak van de buurt te gaan voor een duurzame wijk, aardgasloos, met een lokaal warmtenet en plaats voor extra groen en vitaal ontmoeten*
9. **Woonpark Hoevelaken** (in Hoevelaken), ingediend door de gemeente Nijkerk; woningbouwproject in groene setting op voormalige kantoorlocatie – *doeltreffend kiezen voor een aangenaam woonmilieu, divers en landschappelijk met het nabijgelegen landgoed als referentie*
10. **De Stelt Zuid in Lent** (in Nijmegen, Lent), ingediend door de gemeente Nijmegen, nieuwe eigentijdse stadsontwikkeling aan de voet van de dijk – *hier is onomstotelijk gekozen voor een verstedelijking die past bij de allure van dijk, rivier, stad en land; met aandacht voor brede doelgroepen, sociale cohesie, buurtvoorzieningen en natuur in de nabijheid*
11. **Huis Landfort** (in de gemeente Oude IJsselstreek, aan de rand van Megchelen), ingediend door initiatiefnemer (Stichting Erfgoed Landfort); restauratie en renovatie oud landgoed – *met passie en toewijding kiezen voor het in oude luister herstellen van een historisch landgoed, van buiten en van binnen, met de belofte van uitgroeien tot een landelijk centrum voor de Nederlandse buitenplaatsencultuur*
12. **Recordterrein** (in de gemeente Rheden, in Velp), ingediend door de gemeente Rheden; woningbouwproject op voormalig fabrieksterrein met behoud van industriële elementen – *nadrukkelijk kiezen voor kwaliteit boven kwantiteit met verwijzing naar de historie van de plek*
13. **Vlindertuin de Zindering** (in Tiel), ingediend door de Stichting TielCentrumXL; vernieuwing openbare ruimte boven ondergrondse parkeergarage – *markante en betrokken keuze voor een aantrekkelijke ingerichte en zorgvuldig vormgegeven plek in het vernieuwde stedelijk weefsel van de Tielse binnenstad ter plekke*
14. **De Berendonck** (in de gemeente Wijchen), ingediend door Leisurelands; recreatielandschap met aandacht voor gezondheid en sport, beleven en bewegen – *bestendig en gewaagd kiezen voor inrichten, beheren en gebruiken van een fors buitengebied voor vrijetijdsbesteding in de openlucht, met afwisseling van verschillende gebouwde en ongebouwde sferen*
15. **Vrijheidspark** (in Winterswijk), ingediend door de gemeente Winterswijk en architectenbureau; herinrichting verkeersruimte tot parkachtige verblijfsruimte – *verrassend en royaal kiezen voor een transformatie van straten en parkeerplaatsen naar een eigentijdse ontmoetingsplek in het centrum van het dorp: sfeervol, verfrissend en leefbaar*

Met de genomineerden nemen we contact op om praktische zaken rondom deze prijs verder voor te bereiden.

Jury, publieksprijs, manifestatie en vervolgtraject in 2023
Een onafhankelijke jury zal, onder leiding van Walter Hamers, voorzitter van Gelders Genootschap, de winnaar bepalen en op maandag 19 december (14.00 – 17.00 uur) bekendmaken op de manifestatie die we organiseren. De prijs bestaat uit € 10.000,-, door ons college aan de winnende partij uit te reiken en te besteden aan het betreffende project. Ten behoeve van het jureren wordt op vrijdag 25 november (12.30 – 17.00 uur) een 'gebiedenparade' gehouden, waarop vertegenwoordigers van de genomineerden hun project voor het voetlicht mogen brengen ten overstaande van de jury.

Naast de juryprijs reiken we een publieksprijs uit, eveneens € 10.000,-. Deze publieksprijs zal vanaf midden november 2022 via de provinciale website worden georganiseerd. De genomineerden worden daar nog nader over geïnformeerd. Bijzonder aan de negende editie is dat deze niet stopt met bekendmaking en uitreiking, maar een vervolg krijgt in 2023 met debatten, excursies en ateliers. Mede in het licht van de voortgaande ruimtelijke puzzel die we met elkaar moeten leggen. En daar zullen uitdagende keuzes gemaakt moeten worden.

Wij zien uit naar een boeiend en inspirerend traject met elkaar.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends
Commissaris van de Koning

Miriam Nienhuis-van Doremaele
Secretaris